

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 74/12

Λουξεμβούργο, 12 Ιουνίου 2012

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-611/10, Waldemar Hudziński κατά Agentur für Arbeit Wesel - Familienkasse και C-612/10, Jarosław Wawrzyniak κατά Agentur für Arbeit Mönchengladbach - Familienkasse

Το δίκαιο της Ένωσης δεν εμποδίζει κράτος μέλος να χορηγεί οικογενειακές παροχές σε αποσπασμένους ή εποχικούς εργαζόμενους για τους οποίους δεν είναι, καταρχήν, αρμόδιο

Εντούτοις, σε περίπτωση χρήσεως της σχετικής δυνατότητας, εθνικός κανόνας ο οποίος αποκλείει τη χορήγηση των παροχών οσάκις είναι καταβλητέα σε άλλο κράτος συγκρίσιμη παροχή, συνιστά παράβαση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων

Κατά τον κανονισμό 1408/71¹, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους διακινούμενους εργαζόμενους, οι εργαζόμενοι υπόκεινται, καταρχήν, στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο απασχολούνται. Εντούτοις, αυτοί οι οποίοι αποσπώνται σε άλλο κράτος μέλος προς εκτέλεση εργασίας («αποσπασμένοι εργαζόμενοι») ή οι οποίοι εκτελούν προσωρινώς εργασία σε άλλο κράτος μέλος («έκτακτοι εργαζόμενοι») εξακολουθούν να υπόκεινται στη νομοθεσία περί κοινωνικής ασφάλισης της χώρας στην οποία κανονικά εργάζονται και όχι στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο πράγματι εργάζονται.

Ο Waldemar Hudziński (C-611/10) και ο Jarosław Wawrzyniak (C-612/10), Πολωνοί υπήκοοι, κατοικούν στην Πολωνία και είναι ασφαλισμένοι στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της χώρας αυτής. Ο W. Hudziński, πατέρας δύο τέκνων και αυτοαπασχολούμενος αγρότης, απασχολήθηκε ως εποχιακός εργαζόμενος σε επιχείρηση καλλιέργειας οπωροκηπευτικών στη Γερμανία από τις 20 Αυγούστου έως τις 7 Δεκεμβρίου 2007. Ο J. Wawrzyniak, πατέρας μιας κόρης, απασχολήθηκε επίσης στη Γερμανία ως αποσπασμένος εργαζόμενος, από τον Φεβρουάριο έως τον Δεκέμβριο 2006.

Κατά το γερμανικό δίκαιο, πρόσωπο το οποίο δεν κατοικεί ή δεν έχει τη συνήθη διαμονή του στη Γερμανία, έχει δικαίωμα στις οικογενειακές παροχές αν υπόκειται πλήρως στον φόρο εισοδήματος στη χώρα αυτή. Εντούτοις, οι οικογενειακές παροχές δεν καταβάλλονται αν προβλέπεται η καταβολή ανάλογων οικογενειακών παροχών σε άλλο κράτος μέλος. Κατόπιν αιτήσεώς τους να θεωρηθούν ως πλήρως υποκείμενοι στον φόρο εισοδήματος στη Γερμανία, οι δύο αυτοί εργαζόμενοι ζήτησαν να τους καταβληθεί επίδομα τέκνου ύψους 154 ευρώ μηνιαίως ανά τέκνο για το διάστημα κατά το οποίο απασχολήθηκαν στη χώρα αυτή.

Οι αντίστοιχες αιτήσεις τους απορρίφθηκαν με το αιτιολογικό ότι, σύμφωνα με τον κανονισμό, εφαρμοστέο δίκαιο ήταν το πολωνικό και όχι το γερμανικό.

Στο πλαίσιο αυτό, το Bundesfinanzhof (ομοσπονδιακό φορολογικό δικαστήριο, Γερμανία) ζήτησε από το Δικαστήριο να διευκρινίσει το ζήτημα αν, σε περίπτωση που η Γερμανία δεν είναι το αρμόδιο κράτος μέλος κατ' εφαρμογή του κανονισμού 1408/71 και, επομένως, η γερμανική νομοθεσία δεν έχει εφαρμογή, το δίκαιο της Ένωσης αποκλείει τη δυνατότητα της Γερμανίας να χορηγεί οικογενειακές παροχές. Επιπλέον, το γερμανικό δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν κράτος μέλος μπορεί να αποκλείσει το δικαίωμα λήψεως οικογενειακών παροχών οσάκις είναι καταβλητέες σε άλλο κράτος μέλος ανάλογες παροχές.

¹ Κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73), όπως τροποποιήθηκε και αναπροσαρμόστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 647/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Απριλίου 2005 (ΕΕ L 117, σ. 1).

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το δίκαιο της Ένωσης ευνοεί ιδίως την καταρχήν υπαγωγή των ενδιαφερομένων στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης ενός μόνον κράτους μέλους, έτσι ώστε να αποτρέπονται η σώρευση εφαρμοστέων εθνικών νομοθεσιών και οι περιπλοκές που μπορούν να ανακύψουν από αυτήν. Εξάλλου, κάθε κράτος μέλος παραμένει αρμόδιο να καθορίζει με τη νομοθεσία του, τηρώντας το δίκαιο της Ένωσης, τις προϋποθέσεις χορηγήσεως των παροχών ενός συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι το γεγονός ότι οι W. Hudziński και J. Wawrzyniak δεν υπέστησαν απώλεια δικαιωμάτων για παροχές κοινωνικής ασφάλισης ούτε μείωση του ποσού τους λόγω του γεγονότος ότι άσκησαν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας, στο μέτρο που διατήρησαν το δικαίωμά τους για οικογενειακές παροχές στην Πολωνία, δεν στερεί από κράτος μέλος, το οποίο δεν είναι αρμόδιο, τη δυνατότητα να χορηγεί τέτοιες παροχές.

Η δυνατότητα αυτή δεν αναιρείται από το γεγονός ότι, εν προκειμένω, ούτε ο εργαζόμενος ούτε το τέκνο για το οποίο ζητείται η οικεία παροχή κατοικούν ή έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο εκτελέστηκε η προσωρινή εργασία. Συγκεκριμένα, στις υποθέσεις αυτές, το συνδεδειγμένο στοιχείο των καταστάσεων του W. Hudziński και του J. Wawrzyniak με το γερμανικό έδαφος εντός του οποίου ζητείται η καταβολή των οικογενειακών παροχών συνίσταται στην πλήρη υπαγωγή στον φόρο εισοδήματος των εισοδημάτων που προκύπτουν από την προσωρινή απασχόληση στη Γερμανία. Ένα τέτοιο συνδεδειγμένο στοιχείο στηρίζεται σε ένα συγκεκριμένο κριτήριο και μπορεί να θεωρηθεί ως επαρκώς ισχυρό, λαμβανομένου επιπλέον υπόψη του ότι η οικογενειακή παροχή της οποίας ζητείται η καταβολή χρηματοδοτείται από φορολογικά έσοδα.

Τυχόν ερμηνεία του κανονισμού υπό την έννοια ότι απαγορεύει σε κράτος μέλος, σε περιπτώσεις όπως αυτές περί των οποίων πρόκειται, να παρέχει στους εργαζομένους και στα μέλη της οικογενείας τους ευρύτερη κοινωνική προστασία από εκείνη που απορρέει από την εφαρμογή του δεν θα ήταν μόνον εκτός των σκοπών που επιδιώκει ο κανονισμός, αλλά και εκτός των σκοπών και του πλαισίου της Συνθήκης.

Με βάση τα στοιχεία αυτά το Δικαστήριο καταλήγει ότι **τυχόν ερμηνεία του κανονισμού υπό την έννοια ότι επιτρέπει σε ένα κράτος μέλος να χορηγεί οικογενειακές παροχές**, στο πλαίσιο μιας καταστάσεως όπως αυτή περί της οποίας πρόκειται, δεν πρέπει να αποκλείεται, διότι **είναι ικανή να συμβάλλει στη βελτίωση του επιπέδου ζωής και των συνθηκών απασχολήσεως των διακινούμενων εργαζομένων, παρέχοντάς τους ευρύτερη κοινωνική προστασία** από εκείνη που απορρέει από την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού. **Επομένως, η ερμηνεία αυτή εξυπηρετεί τον σκοπό που επιδιώκουν οι οικείες διατάξεις και ο οποίος συνίσταται στη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων.**

Στο δεύτερο μέρος της αποφάσεώς του, το Δικαστήριο εξετάζει την περίπτωση στην οποία κράτος μέλος κάνει χρήση της δυνατότητάς του χορηγήσεως οικογενειακών παροχών σε εργαζόμενους για τους οποίους δεν είναι, καταρχήν, αρμόδιο, αποκλείοντας συγχρόνως το δικαίωμα αυτό οσάκις ο εργαζόμενος λαμβάνει συγκρίσιμη παροχή σε άλλο κράτος μέλος. Το Δικαστήριο κρίνει ότι **κανόνας του εθνικού δικαίου** περί αποφυγής της σωρεύσεως –**εφόσον συνεπάγεται όχι τη μείωση του ποσού του επιδόματος τέκνου λόγω της υπάρξεως συγκρίσιμης παροχής σε άλλο κράτος, αλλά τον αποκλεισμό του επιδόματος αυτού**– **ενδέχεται να συνιστά σημαντικό μειονέκτημα το οποίο επηρεάζει πολύ μεγαλύτερο αριθμό διακινούμενων απ' ότι μη διακινούμενων εργαζομένων**, πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

Ένα τέτοιο μειονέκτημα παρίσταται ακόμη λιγότερο δικαιολογημένο καθόσον η ζητούμενη παροχή χρηματοδοτείται από φορολογικά έσοδα και καθόσον, κατά τη γερμανική νομοθεσία, οι W. Hudziński και J. Wawrzyniak έχουν δικαίωμα στην παροχή αυτή λόγω του ότι υπήχθησαν πλήρως στον φόρο εισοδήματος στη Γερμανία. Κατά συνέπεια, ένα τέτοιο μειονέκτημα, ακόμη και αν μπορεί να εξηγηθεί από τις διαφορές μεταξύ των νομοθεσιών περί κοινωνικής ασφάλισης των κρατών μελών, οι οποίες εξακολουθούν να υφίστανται παρά την ύπαρξη των κανόνων συντονισμού που προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης, εντούτοις, είναι αντίθετο προς τις απαιτήσεις που θέτει το πρωτογενές δίκαιο της Ένωσης στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582